

Waarom zijn mondkapjes in NL niet verplicht?

Sept 2020

(10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)

Bron: *Actualisatie van de gedragswetenschappelijke literatuur rond mondkapjes*. RIVM, 05-08-2020
(de juiste term is mondneuskapjes, maar niemand gebruikt die)

<https://www.rivm.nl/documenten/gedragswetenschappelijke-literatuur-over-mondkapjes>

Epidemiologische uitgangspunten:

- 1.5m afstand houden beschermt beter tegen infectie dan het dragen van een mondkapje
- 1.5m afstand houden plus een mondkapje leidt niet tot relevant betere bescherming

Conclusie: Dragen van een mondkapje in plaats van 1.5 afstand houden verhoogt de kans op infectie

Wat is het bezwaar tegen de combinatie afstand houden plus mondkapje?

- In theorie zou er risicocompensatie kunnen optreden, mensen passen hun risico-afweging aan: dragen van een mondkapje leidt tot minder afstand houden – dat zou leiden tot meer overdracht van het virus

Wat is de evidentie tot dusver?

- Er is geen onderzoek naar mogelijke risicocompensatie in settings waarin mondkapjes verplicht zijn
- Er is observationeel onderzoek in settings waarin mondkapjes vrijwillig worden gedragen door een deel van de aanwezigen:
 - o Mensen die vrijwillig mondkapjes dragen houden iets meer afstand
 - o Anderen houden iets meer afstand tot de (vrijwillige) mondkapjesdragers
- Uitkomsten van onderzoek op andere terreinen (bijvoorbeeld verkeersveiligheid) zijn onvergelykbaar (bijvoorbeeld vanwege wettelijke beperkingen).

Conclusie:

- Er zijn geen conclusies mogelijk over het effect van het dragen van mondkapjes op meer of minder afstand houden, wanneer mondkapjes verplicht moeten worden gedragen
- Het onderzoek laat geen conclusies toe over het al of niet optreden van risicocompensatie; mogelijk leidt het dragen van mondkapjes tot extra bescherming, mogelijk leidt het tot minder afstand houden
- Relevant onderzoek op andere terreinen is onvergelykbaar
- Alleen in situaties waarin 1.5m afstand houden onmogelijk is – hetgeen zoveel als mogelijk vermeden moet worden, is het zinvol om het dragen van een mondkapje te verplichten; vergezeld van duidelijke communicatie over hoe correct en hygiënisch om te gaan met mondkapjes
- Er is geen bezwaar tegen vrijwillig dragen van een mondkapje binnen de regel van 1.5 afstand houden, zolang dat niet onder sociale druk wordt gedaan.

PS: Het recente observatieonderzoek naar mondkapjes in Rotterdam en Amsterdam wordt opeens gezien als steun voor verplichting, terwijl de onderzoekers intern toegeven dat er helemaal geen ruimte was voor een negatief effect, dus dat daarover geen conclusies kunnen worden getrokken. Kortom, ik denk niet dat er iets veranderd is sinds de laatste memo.